

РЕШЕНИЕ

№ 2158

гр. София, 31.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 30.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **202** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно – процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 124 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.

Образувано е по жалба на А. Б. Ч. срещу Заповед № 1982/ 14.12.2021 г. на Изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ с която на осн. чл.107 ал.1 т.5 и чл.108 от ЗДСл е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя считано от 14.12.2021г на длъжност „старши експерт с ранг IV младши“ в дирекция „Оторизация на плащанията по прилагане на мерки за развитие на селските райони“, отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти“.

Твърди, че оспореният акт бил издаден в нарушение на процесуалния и материалния закон и целта на закона. Поддържа немотивираност, не можело да се установи в какво точно се изразява обективната невъзможност да изпълнява задълженията си. Ако се приеме, че това е, че не отговаря на изискванията за заемане на длъжността, твърди, че притежава необходимата образователна степен , изискуемия се ранг и професионален опит. Налице било тенденциозно отношение, тъй като в деня в който се явила на работа вследствие на отменена с влязло в законна сила съдебно решение предходна заповед за прекратяване на служебното правоотношение ѝ е връчена процесната заповед за прекратяване служебното правоотношение на осн. чл.107 ал.1 т.5 и чл.108 от ЗДСл.Моли да се отмени заповедта.

Ответникът- Изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ в писмена молба чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли.

СГП не взема становище.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235 ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК приетите по делото относими писмени доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Със Заповед № 1977 от 9.12.2021г на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, въз основа на влязло в сила съдебно решение и заявление от 7.12.2021г. , А. Б. Ч. е възстановена на длъжност „старши експерт“ в дирекция „Оторизация на плащанията по прилагане на мерки за развитие на селските райони“, отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти“, и е допусната до работа считано от 14.12.2021г.

С процесната Заповед № 1982/ 14.12.2021 г. на Изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ на осн. чл.107 ал.1 т.5 и чл.108 от ЗДСл е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя считано от 14.12.2021г на длъжност „старши експерт с ранг IV младши“ в дирекция „Оторизация на плащанията по прилагане на мерки за развитие на селските райони“, отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти“. Като причини за прекратяване на служебното правоотношение е посочено, че е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения.

Жалбата, е подадена от легитимирано лице съгласно чл.147 АПК чиито законни интереси непосредствено се засягат от процесния акт и срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт съгласно чл.124, ал.1 ЗДСЛ, поради което е процесуално допустима.

Оспорената заповед е издадена от компетентния, съгласно чл. 107 ал.1 от ЗДСл орган - изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“.

Съдът намира обаче, че в заповедта липсват фактически основания за издаването ѝ, т.е. не е мотивирана. Като причини за прекратяване на служебното правоотношение е посочено, че е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения. В какво точно обаче, се изразява тази обективна невъзможност не е посочено. Според чл. 108 ал.1 изр. второ от ЗДСл в случаите по чл. 107, ал. 1, т. 5 се посочват и фактическите обстоятелства, обуславящи обективната невъзможност за изпълнение на служебните задължения. Съображения да прекрати служебното правоотношение не могат да се открият и в документите по административната преписка. По този начин съдът не може да извърши проверка дали заповедта съответства на материалния закон. Липсват конкретни мотиви относими към „обективната невъзможност държавният служител да изпълнява служебното си правоотношение“ за взетото управленско решение рефлектиращо върху служебното правоотношение на жалбоподателя.

Безспорно мотивите могат да бъдат изложени отделно от административния акт и не е необходимо да съвпадат по време с издаването му. Възможно е мотивите да предхождат постановяването на акта и да се съдържат в други документи, съставени с оглед предстоящото издаване на административния акт./ в този смисъл ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС/. В конкретният случай и това обаче, не е изпълнено. Няма данни по преписката, мотиви които да бъдат привързани с каквото и да било основание за прекратяване служебното правоотношение. Поради липсата на фактически основания, съдът не би могъл обективно да изгради убеждение относно правомерността на оспорената заповед.

Липсата на фактически основания е нарушение на изискването за форма и съдържание на административния акт - чл. 59, ал.2, т.4 от АПК. Следва да се има предвид, че законосъобразността на административния акт се преценява само в рамките на фактическите основания за издаването му. Те като юридически факти, индивидуализират упражненото от органа административно субективно право, предметът на исканата с жалбата отмяна, а с това и предмета на административното дело. Именно от тях произтича правото на органа да постанови съответния акт. В случая фактически основания липсват, поради което съдът не може прецени кои са фактите, въз основа на които органът е основал заповедта. Не се откриват в документите по преписката фактически обстоятелства които да покриват признаците на фактическия състав на обективна невъзможност по чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл. В приложената по делото административна преписка не се съдържат материали, които позволяват да се установи конкретна фактическа обстановка, която се субсумира в хипотезата на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл. Разпоредбата на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл е бланкетна и във всеки отделен случай органът по назначаването следва да посочи конкретни факти, които изпълват съдържанието ѝ. Извеждането от съда на предполагаемата воля на административния орган, респ. извършването на собствена преценка за дължимия резултат и поставяне в положение съдът да гадае волята на административния орган е недопустимо.

В съдебната практика константно се приема, че за да е налице обективна невъзможност по см. на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл е необходимо да са изпълнени три кумулативни условия: 1) да е създадена нова фактическа обстановка; 2) същата да води до невъзможност служителят да изпълнява задълженията си по длъжностна характеристика и 3) причините за тази невъзможност да не зависят от волята на страните по правоотношението. В случая няма данни по делото, които биха могли да обусловят извод за наличие на визираните кумулативни предпоставки, релевантни за законосъобразното приложение на разпоредбата на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл. Обективната невъзможност е състояние, възникнало по причини стоящи извън волята на страните по правоотношението, поради което те са непреодолими.

Както се посочи по-горе, в обжалваната заповед като причина за прекратяване на служебното правоотношение е посочена обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения, като административният орган е посочил само правното основание, не е фактическите съображения. При това положение, невъзможно е да се обоснове налице ли са елементите от фактическия състав за изпълнението на предпоставките по чл. 107, ал. 1, т. 5 от Закона за държавния служител.

Като невъзможност за изпълнение на служебните задължения не може да се определи и липсата на образователна степен, ранг и професионален опит, въведени като изисквания за длъжността, след като с придобитите образователна степен, ранг и опит жалбоподателката е възстановена на работа въз основа на влязлото в сила съдебно решение.

Като фактическо основание за издаване на заповедта не може да се приеме и евентуална промяна в изискванията за заемане на длъжността, тъй като както се посочи обективната невъзможност стои извън волята на страните по правоотношението, а промени в изискванията за заемане на длъжността са извършени по изрично волеизявление на органа по назначаване, материализирано в утвърдена длъжностна характеристика. Промяната във фактическото положение ,

при все че се приеме , че са въведени нови изисквания за длъжността не се дължи на обективна причина, а на субективна преценка на една от страните по правоотношението. Трайна е практиката на Върховния административен съд за това, че промяната в изискванията за заемане на длъжността на държавния служител, вписана в длъжностната характеристика и обоснована само въз основа на нея, не поражда обективна невъзможност за изпълнение на служебните задължения по смисъла на чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл.

Органът по назначаването не е установил по делото и не е посочил като мотиви в обжалваната заповед, че е налице обективна промяна, независеща от субективната воля на страните и необходима за качествено изпълнение на служебните задължения, поради което е постановил административен акт в противоречие с материалния закон и при липсата на предпоставките по чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл.

В допълнение следва да се посочи, че в деня /14.12.2021г / от който е възстановена и допусната на работа вследствие на отменена с влязло в законна сила съдебно решение предходна заповед за прекратяване на служебното правоотношение, на жалбоподателката ѝ е връчена процесната заповед за прекратяване служебното правоотношение на осн. чл.107 ал.1 т.5 и чл.108 от ЗДСл. Факта, че на същия ден считано от който е възстановена на работа е издаден и процесния акт, липсата на фактически основания за прекратяване служебното правоотношение сочи на тенденциозност и с цел освобождаване жалбоподателката от заеманата длъжност. Горното обуславя извод, че административният орган е нарушил разпоредбата на чл. 6 от АПК. Заповедта № 1977 от 9.12.2021г за възстановяване и допускане на работа на А. Ч. е считано от 14.12.2021г .На тази дата -14.12.2021г е издадена и процесната заповед. Действията на административния орган, по възстановяване и допускане на работа и издаване на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение на една и съща дата, в един и същи ден– 14.12.2021г не могат да се разглеждат изолирано и независимо от факта на влязлото в сила съдебно решение за отмяна на предходна заповед за прекратяване на служебното правоотношение и подаденото на 7.12.2021 г. заявление за възстановяване на заеманата от нея длъжност. Хронологичното проследяване на фактите показва, че в рамките на един ден - 14.12.2021 г. органът по назначаването допуска до работа жалбоподателката и същевременно издава и връчва процесната заповед за прекратяване на служебното правоотношение. Поредицата от действия очевидно не целят обезпечаване на работата и по-добрата функционалност при организация и изпълнение на заложените дейности, а освобождаване на конкретен служител-жалбоподателката от заеманата длъжност. Оспорената заповед е издадена при упражняване правомощията на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ по неразумен, недобросъвестен и несправедлив начин, и тази заповед засяга права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която би следвало да се издава акта. Налице е типичен пример за превратно упражняване на власт, защото в случая, не се преследва целта, заложена от законодателя, а други цели, които предвид обективните факти по делото са незаконосъобразни. Възстановяването и допускането до работа и прекратяване на служебното правоотношение на осн. чл.107 ал.1 т.5 от ЗДСл в рамките на един ден сочи на действия на органа, които са упражнени превратно. Предоставената от закона възможност да се прекрати служебното правоотношение поради обективни причини трябва винаги да бъде използвана в рамките на закона и в изпълнение на неговата цел. Отклонението от това правило води до превратно упражняване на власт. прави акта

несъответен на целта на закона, което представлява отменително основание по чл. 146, т. 5 АПК. Правомощията на органа по назначаването са упражнени превратно с оглед заобикаляне на законите последици от отмяната на предходна заповед за прекратяване на служебното правоотношение на А. Ч. с влязло в сила съдебно решение и в нарушение на правото на незаконно уволнения служител да бъде възстановен на предишната заемана от него длъжност. Проверката за законосъобразност на административния акт, освен преценка дали органът не е нарушил съответните законови правила, включва задължително и отговор на въпроса дали органът не е упражнил превратно предоставените му по закон правомощия, в резултат на което взетото от него решение да противоречи на целта на закона.

С оглед горното, съдът намира, че не са спазени установените в АПК форма и съдържание, което е абсолютно основание за отмяна на оспорената заповед - арг. от чл. 146 от АПК. Оспорената заповед е издадена в нарушение на материалния закон и несъответствие с целта на закона и следва да се отмени.

Относно разноските:

С оглед изхода на спора и по арг. от чл.143 ал.1 АПК на жалбоподателя следва да му се присъдят разноски. По делото е релевирано възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение-чл.78, ал.5 ГПК, вр.чл.144 АПК, което е основателно, предвид че делото не се отличава с фактическа и правна сложност в сравнение с другите дела от този вид и като се има предвид проведеното едно открито съдебно заседание в което са събрани доказателствата. Заплатеното адвокатско възнаграждение следва да се редуцира до минимума по чл. 8 ал.3 от Наредбата № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, а именно 500 лв.

Така мотивиран, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № 1982/ 14.12.2021 г. на Изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“.

ОСЪЖДА ДФ „Земеделие“ да заплати на А. Б. Ч. разноски в размер на 500 лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от изпращането на преписи на страните.

СЪДИЯ: